

Habitatvereisten voor snoek en praktische gevolgen voor het beheer

Nico Jaarsma

Inhoud

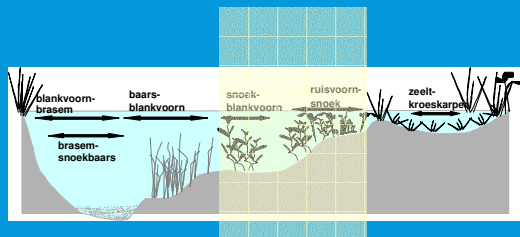
- Aanleiding
- Plaats van de snoek in de visgemeenschap
- Habitatieisen van de snoek
- Kwantitatieve relaties met habitat
- Belangrijkste knelpunten in Vlaanderen
- Leidraad voor het beheer

Aanleiding

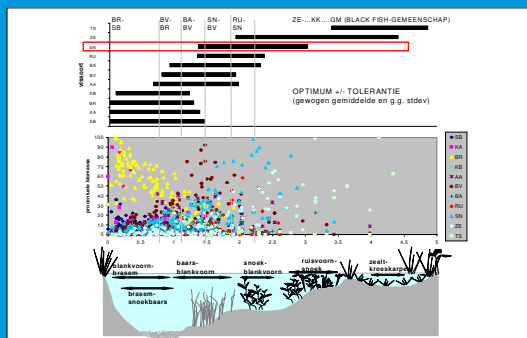
- Witteveen+Bos voert samen met de Universiteit van Gent studie uit naar snoek in Vlaanderen in opdracht van AMINAL
 - Status en ecologie van de snoek
 - **Habitatieisen**
 - Praktische leidraad voor beheer
- Project loopt nog

Snoek in de visgemeenschap

- Visgemeenschappen van de OVb (NL)
- Relatie met plantenrijkdom en dimensie
- Snoek vooral geassocieerd met (oever)planten

Analyse van visstandgegevens

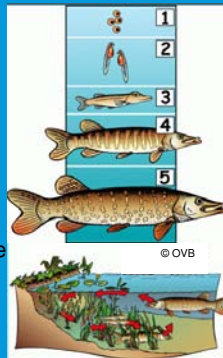
De snoek

© Willem Kolvoort

Levensstadia

- 1 Embryonale fase: de fase waarin de snoek zich in het ei bevindt
- 2 Larvale fase: de fase waarin de snoek zijn dooierzak verbruikt en zich volledig ontwikkelt
- 3 Planktivore fase: de dooierzak is opgebruikt, de snoek eet vooral dierlijk plankton
- 4 Juveniele fase: de fase waarin de snoek zijn volledige gedaante heeft aangenomen en vis eet
- 5 Volwassen fase: de fase waarin de snoek geslachtsrijp is

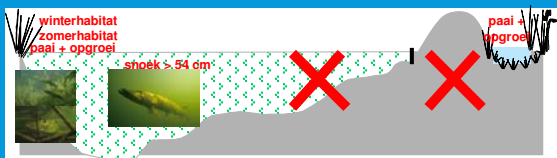
Habitatgebruik optimaal

- Ondergelopen oeverlanden en moeraszones; paai- en opgroei habitat (fase 1, 2 en 3)
- Submerse vegetatie; zomer habitat (fase 3 en 4)
- Emergente vegetatie; winter habitat (fase 4)
- Open water; snoek > 54 cm (fase 5)

Habitatgebruik huidig

- Door eutrofiering en waterbeheersing zijn waterplanten en vloedvlaktes verdwenen;
- Smalle zone met emergente vegetatie dient als paai- en opgroei habitat + zomer- en winter habitat (fase 1 t/m 4);
- Barrières met naastgelegen paaigebieden.

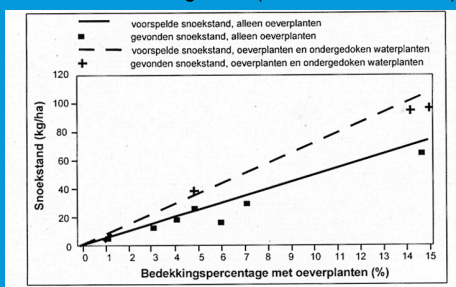

Kwantitatieve relaties

- Hoeveel paai+opgroei habitat heeft de snoek nodig?
- Is er verschil tussen stilstaand en stromend water?
- Hoe belangrijk is stroming?
- Is er verschil tussen brede en smalle wateren, waar mag je het meeste snoek verwachten?
- Hoe kun je dit gebruiken voor beheer?

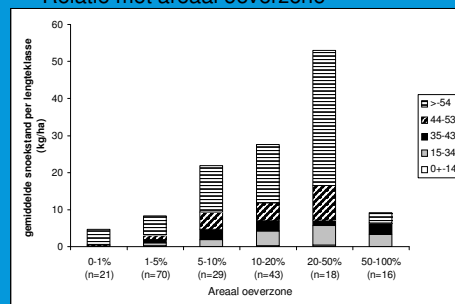
Stilstaande wateren: literatuur

- Relatie met vegetatie (Grimm, M.P., 1982.)

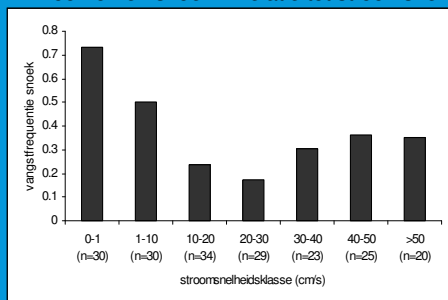
Stilstaande wateren: data NL

- Relatie met areaal oeverzone

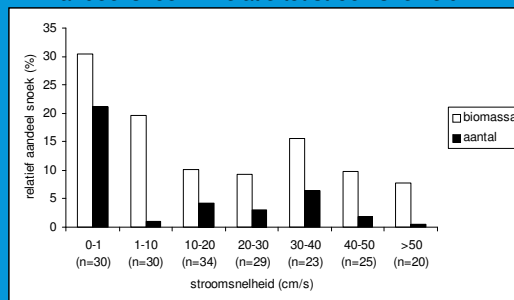
Stromende wateren: data NL

- Voorkomen snoek in relatie tot stroomsnelheid

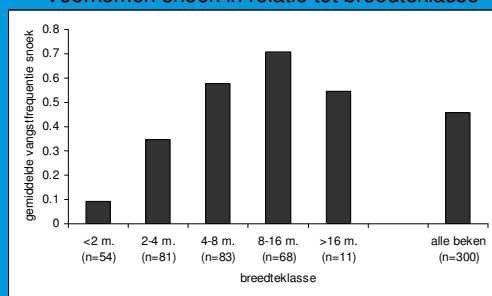
Stromende wateren: data NL

- Aandeel snoek in relatie tot stroomsnelheid

Stromende wateren: data NL

- Voorkomen snoek in relatie tot breedteklasse

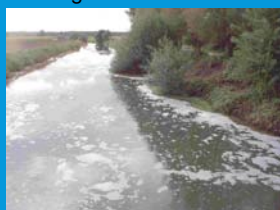

Knelpunten in Vlaanderen

- Waterkwaliteit
- Barrières
- Habitats

Waterkwaliteit

- Er zijn nog veel "biologisch dode" wateren
- Op zich stelt snoek niet zeer hoge eisen aan waterkwaliteit, troebel mag, mits (oever)plantenrijk
- Wel gevoelig voor verslibbing van eieren

Barrières

- Fysieke en chemische barrières
- Bereikbaarheid van habitats

Habitats

- Paai en opgroeihabitat (zachte emergente vegetatie)
- Zomerhabitat (ondergedoken waterplanten)
- Overwintering (rietvegetaties)

Leidraad voor het beheer

Prioritering

- Eerst aanpakken waterkwaliteit;
- Dan opheffen fysieke barrières tussen habitats;
- Tegelijkertijd herstel van habitats.

**Niet alleen
voor de snoek
maar voor
herstel van het
hele
watersysteem!**

